

- ชื่อภาคินพนธ์ : การศึกษาเปรียบเทียบกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล
และข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติจังหวัดอุบลราชธานี
- ชื่อผู้เขียน : บุญยง จินตนะกุล
- ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
- ปีการศึกษา : 2544
-

การศึกษาเปรียบเทียบกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล และข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) จังหวัดอุบลราชธานีในครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับขวัญของพนักงานครูเทศบาล และ ข้าราชการครูในสังกัด สพช. ที่อยู่ในเขตเทศบาลของจังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูผู้สอนระดับการศึกษาภาคบังคับ ในเขตเทศบาลของจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพการสมรส อายุราชการ ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน สังกัดของโรงเรียน รายได้ต่อเดือน ภูมิถิ่นนาเดิม ระยะทางจากบ้านพักถึงโรงเรียน คุณวุฒิของครู จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ จำนวนรายวิชาที่สอน ความถนัดในวิชาที่สอน งานรับผิดชอบพิเศษอื่นๆ และ ความพึงพอใจในการทำงานของครู 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ สภาพขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล และข้าราชการครูในสังกัด สพช. ที่อยู่ในเขตเทศบาลของจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ พนักงานครูเทศบาลในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 117 คนจาก 6 โรงเรียน และ พนักงานครูในสังกัด สพช. ในเขตเทศบาลที่มีการจัดการศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 110 คน จาก 13 โรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 227 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า

1. พนักงานครูเทศบาล และข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สมรสแล้ว มีอายุระหว่าง 40-47 ปี จบการศึกษาปริญญาตรี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 สอนจำนวน 3 วิชา ในวิชาที่มีความถนัด ชั่วโมงสอนเกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีอายุราชการ 15 -24 ปี มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 20,000 บาท ระยะทางจากบ้านพักถึงโรงเรียนไม่เกิน 5 กิโลเมตร มีงานที่รับผิดชอบอื่นๆ 1 งาน

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในจังหวัดอุบลราชธานีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านทัศนคติต่อวิชาชีพครูและโรงเรียน รองลงมาคือ ความพึงพอใจด้านผู้บริหาร โรงเรียน แต่ในด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ครูมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. ครูผู้สอนในจังหวัดอุบลราชธานี มีระดับขวัญกำลังใจอยู่ในระดับปานกลาง

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของครู ในจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อายุ รายได้ต่อเดือน อายุราชการ ตำแหน่งครู จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ ขนาดของโรงเรียน ที่สอน และ ความพึงพอใจในการทำงาน

5. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของครูในจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระยะทางจากบ้านพักถึงโรงเรียน จำนวนรายวิชาที่สอน และ ความถนัดในวิชาที่สอน

6. กำลังขวัญในการปฏิบัติงานของ ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีระดับสูงกว่าครูเทศบาล

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการพัฒนาวิธีการบริหารงานของโรงเรียน โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เพื่อมุ่งสร้างความพึงพอใจในการทำงานของครูเป็นสำคัญ ผู้บริหารควรเชิดชูครูที่มีความตั้งใจทำงาน และมีผลงานที่โดดเด่น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นการสร้างมาตรฐานของการประเมินคุณภาพ ในส่วนของการพัฒนาโรงเรียนควรเพิ่มบทบาทของชุมชนให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการสนับสนุนของชุมชนซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของครูผู้สอน